ΣΥΝΤΑΣΣΕΤΑΙ
ΑΠΟ ΤΟ Δ.Σ. ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Διεύθυνση: Σταδίου 51
(Β΄ όροφος—Γραφείο 10)

105 59 ΑΘΗΝΑ — 3214.871

ΙΟΥΝΙΟΣ 1988

Αριθμ. Φύλλου 34 — Δρχ. 20

Το Οινοχώρι

ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ «ΟΙΝΟΧΩΡΙΤΩΝ ΠΑΡΝΑΣΣΙΔΑΣ»

Τα πεπραγμένα του Συλλόγου μας, έτους 1987

ΤΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟ ΕΡΓΟ ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ

Στις 20.3.1988, πραγματοποιήθηκε η ετήσια Γενική Συνέλευση των μελών του Συλλόγου μας, στην αίθουσα συνεδρίων του αθηναϊκού ξενοδοχείου «ΜΠΑΓΚΕΙΟΝ», με κύρια θέματα την έκθεση των πεπραγμένων του Διοικητικού Συμβουλίου για το έτος 1987 και τον προγραμματισμό των δραστηριοτήτων του Συλλόγου, για το έτος 1988. Με την ευκαιρία αυτή της Συνέλευσης των μελών έγινε ευρεία συζήτηση πάνω στα διάφορα θέματα του χωριού μας και ακούσθηκαν πολλές σωστές και ενδιαφέρουσες απόψεις και προτάσεις, που όλες επικεντρώνονται στην οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξή του. Η Συνέλευση ενέκρινε παμψηφεί τα πεπραγμένα της Διοίκησης και όλοι παρώτρυναν να συνεχισθεί και στο μέλλον το δημιουργικό αυτό έργο του Συλλόγου για το καλό του όμορφου χωριού μας και έδωσαν την υπόσχεση ότι θα συμπράξουν ενεργά στις πρωτοβουλίες αυτές. Για ενημέρωση της ευρύτερης Οινοχωρίτικης κοινωνίας μας, παραθέτουμε την έκθεση δραστηριότητας του Δ.Σ. του Συλλόγου που απαρτίζεται από τους εξής: Πρόεδρος: Γ. ΠΟΥΡΝΑΡΑΣ, τ. διευθυντής Τραπέζης ΑΤΕ. ● Αντιπρόεδρος: Κ. ΡΟΥΛΙΑΣ, δημοσιογράφος. ● Γενικός Γραμματέας: Π.Κ. ΠΑΠΑΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ, τ. συμβολαιογράφος. ● Ταμίας: ΚΑΙΤΗ ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΥ, υπάλληλος Εθνικής Τραπέζης της Ελλάδος ● ΣΠ. ΟΛΥΜΠΙΟΣ, ηθοποιός Εθνικού Θεάτρου.

Η έκθεση περιληπτικά έχει ως εξής:

«Το Διοικητικό Συμβούλιο, σύμφωνα με το Καταστατικό του Συλλόγου, υποβάλλει στη Γενική Συνέλευση των μελών του τη λογοδοσία του για τα πεπραγμένα του έτους 1987 και τις προβλέψεις του για το 1988. Λογοδοσία για τα όσα έγιναν στη χρονιά που πέρασε και σκέψεις για τα όσα μπορούν να γίνουν στα χρόνια που έρχονται. Ό,τι έγινε μέχρι σήμερα βασίστηκε στις θετικές πρωτοβουλίες της Διοίκησης και τη συμπαράσταση των μελών και των φίλων του χωριού μας. Ό,τι περισσότερο πρέπει να γίνει απαιτεί όχι μόνο τις πρωτοβουλίες της Διοίκησης αλλά και τη συμπαράσταση όλων. Τίποτε δεν χαρίζεται. Όλα κατακτώνται με αγώνες και προσπάθειες.

Το έργο της Διοίκησης και του Συλλόγου πρέπει να κρίνεται, κάθε φορά, με βάση την αποστολή του και τα μέσα που διαθέτει. Η αποστολή του, κατά βάση, είναι πολιτιστική και κοινωνική και κινείται μέσα στα περιθώρια που επιτρέπουν η μικρή μας κοινότητα και τα λίγα τακτικά οικονομικά έσοδα. Τα μικρά περιοριστικά μεγέθη αντιμετωπίστηκαν μέχρι σήμερα, από τη μεγάλη αγάπη όλων μας για το όμορφο ορεινό χωριό μας. Με λίγα τα μέσα αλλά με μεγάλη την αγάπη μας, για το Οινοχώρι, μπορέσαμε να προσφέρουμε πολλά για να κρατήσουμε το χωριό μας μέσα στην πρωτοπορεία των προοδευτικών Κοινοτήτων του Νομού μας.

Όσα πραγματοποιήσαμε μέχρι σήμερα, είναι πολλά. Όσα χρειάζονται να γίνουν ακόμα, είναι εξίσου πολλά. Οι ανάγκες ικανοποιούνται και εκεί που λες «τις ικανοποίησα» ξεφυτρώνουν άλλες, συνήθως, μεγαλύτερου κόστους. Έτσι με τη διαρκή πρόοδο και εξέλιξη δεν τελειώνουν. Εξελίσσονται και αυξάνουν. Έτσι και το έργο του Συλλόγου μας, που άρχισε εδώ και 29 χρόνια, συνεχίζεται και θα συνεχίζεται αύριο, μεθαύριο, όσο θα υπάρχει ζωντανό το ιστορικό όμορφο χωριό μας.

Η εξέλιξη αυτή οριοθετεί και τη συνέχιση του έργου του Συλλόγου μας. Υπαγορεύει την παρουσία όλων των Οινοχωριτών, κάθε ηλικίας, στη δύναμη του Συλλόγου για μια συνέχεια δημιουργική και δυναμική. Οι μέχρι σήμερα εγγραφές είναι μια μεγάλη κατάκτηση, αλλά υπάρχουν ακόμα περιθώρια. Η παρουσία όλων στη δύναμη του Συλλόγου και κυρίως των νέων είναι πολύτιμη προϋ-

☞ Συνέχεια στη 3η σελίδα

«Η ΓΙΟΡΤΗ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ»

Σε κοινή σύσκεψη εκπροσώπων του Συλλόγου, της Κοινότητας και άλλων παραγόντων του χωριού μας, αποφασίστηκε η οργάνωση της «ΓΙΟΡΤΗΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ» για το δεύτερο 15ήμερο του ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ. Γιορτή Θρησκευτική, Πνευματική, Πολιτιστική, Ψυχαγωγική. Στο πρόγραμμα της γιορτής θα περιλαμβάνονται:

- *Τα εγκαίνια του νέου Ιερού Ναού της Παναγίας.*
- *Απονομή επαίνων σε κατοίκους που πρόσφεραν ιδιαίτερες υπηρεσίες στο χωριό.*
- *Πνευματική εκδήλωση στο Πολιτιστικό Κέντρο.*
- *Συνεστίαση και ρουμελιώτικο γλέντι στην πλατεία του χωριού.*

Η γιορτή θα είναι διήμερη. Το δε οριστικό πρόγραμμα θα γνωστοποιηθεί έγκαιρα σε όλους τους κατοίκους.

ΑΝΤΙΛΑΛΟΙ ΑΠΟ ΤΟ ΧΩΡΙΟ ΜΑΣ

ΑΡΧΙΣΑΝ οι εργασίες δημιουργίας του Κέντρου άθλησης και αναψυχής του χωριού μας. Με απόφαση της Εκκλησιαστικής Επιτροπής και τη σύμφωνη γνώμη της Κοινότητας ο Σύλλογος ανέλαβε το έργο εξωραϊσμού των εκκλησιαστικών εκτάσεων που περιβάλλουν το Πολιτιστικό Κέντρο και τον Ιερό Ναό της Αγίας Αικατερίνης. Η μελέτη εξωραϊσμού έγινε από τις αρμόδιες υπηρεσίες της Νομαρχίας και εγκρίθηκε από τους αρμόδιους παράγοντες. Μέσα στο μήνα Μάρτιο άρχισε η υλοποίηση της μελέτης με τις δενδροφυτεύσεις που έγιναν και την εκκαθάριση του χώρου από τα μπάζα, που κάλυπταν μέρος της έκτασης. Οι εργασίες θα συνεχιστούν για τη σταδιακή ολοκλήρωση του έργου.

ΕΞΟΠΛΙΖΕΤΑΙ ΤΟ ΓΗΠΕΔΟ ΜΠΑΣΚΕΤ

ΤΟ ΥΦΥΠΟΥΡΓΕΙΟ Αθλητισμού αποδέχτηκε αίτημά μας για την ενίσχυση του έργου δημιουργίας Κέντρου αθλοπαιδιών, στο χωριό μας. Οι αρμόδιες υπηρεσίες του ενέκριναν τη χορήγηση των μπασκετών για την τοποθέτησή τους στο Γήπεδο Μπάσκετ που κατασκευάζεται, στο Κέντρο άθλησης και αναψυχής του χωριού μας.

ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ ΜΑΣ ΤΟΠΟΘΕΤΗΘΗΚΕ ΠΑΠΑΣ

ΕΝΑ ΒΑΣΙΚΟ αίτημα του χωριού μας αποτελούσε ο διορισμός Ιερέα. Ο Μητροπολίτης Αθηναγόρας ικανοποίησε το αίτημα με την τοποθέτηση στο χωριό μας Ιερέα. Η είδηση προκάλεσε ικανοποίηση στους μόνιμους κάτοικους του χωριού μας αλλά και στους απανταχού Οινοχωρίτες που επισκέπτονται τακτικά το χωριό και επιθυμούν την άσκηση των θρησκευτικών τους υποχρεώσεων. Μια πράξη που δίνει ζωή στην Κοινότητα και ελπίδες για αναζωογόνηση των ορεινών Κοινοτήτων. Στον Ιερέα Παπαγιάννη ευχόμαστε καλή διαμονή και επιτυχία στο θρησκευτικό και κοινωνικό του έργο.

Κοινωνικά

ΓΑΜΟΙ

* Ο ΘΑΝΑΣΗΣ Π. ΠΑΠΑΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ, παντρεύτηκε με την Μίντα Βασιλακοπούλου.
* Επίσης ο ΘΕΜΗΣ ΠΑΠΑΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ, παντρεύτηκε με την Αλίκη Πελεκάνου.

— Η εφημερίδα μας τους εύχεται η καινούργια τους ζωή να είναι χαρούμενη και ευτυχισμένη.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

Η οικογένεια του ΣΤΑΥΡΟΥ ΣΤΑΘΙΑ, αυξήθηκε αριθμητικά με το νεογεννηθέν αγοράκι τους που απέκτησαν. Τους ευχόμαστε να τους ζήσει.

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

Η οικογένεια ΑΡΙΣΤΕΙΔΗ ΣΟΛΙΑ, βάπτισε το χαριτωμένο αγοράκι της και του έδωσε το όνομα ΔΗΜΟΣ, του παπού του, σύμφωνα με την παράδοση του χωριού μας. Τους ευχόμαστε «να ζήσει σαν τα ψηλά βουνά».

ΘΑΝΑΤΟΙ

* Σε ηλικία 59 χρόνων, πέθανε ο ΒΑΣΙΛΗΣ ΤΖΙΒΑΡΑΣ, από την επάρατο ασθένεια. Σύμφωνα με την τελευταία του επιθυμία ενταφιάστηκε στη γη των προγόνων του, το Σκαμνὸ Φθιώτιδας.
* Επίσης, πέθανε από καρδιακὸ νόσημα, η ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΑΓΡΙΤΕΛΗ, που η αγάπη της για το χωριό μας υπήρξε ζωηρή, μέχρι τις τελευταίες στιγμές της.

— Συλλυπούμαστε τους οικείους τους.

ΕΠΙΤΥΧΙΕΣ

* Ο ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Δ. ΠΑΠΑΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ, μετὰ απὸ επιτυχείς εξετάσεις διορίστηκε στον τεχνικὸ κλάδο της Δ.Ε.Η.
* Η ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΑΠ. ΡΟΥΛΙΑ, πέτυχε στις εξετάσεις του Παιδαγωγικοὺ Τμήματος Πανεπιστημίου Ρόδου.
* Η ΖΑΝΕΤΑ Κ. ΡΟΥΛΙΑ, τελείωσε τις σπουδές της στα αγγλικὰ και πήρε το Δίπλωμα Προφίσιενσυ. Επίσης βραβεύτηκε με Αριστείο απὸ το Δήμαρχο Αθηναίων κ. Έβερτ, για την περσινὴ προαγωγή της στο Λύκειο με το βαθμὸ 20.

— Η εφημερίδα μας τους συγχαίρει και τους εύχεται καλὴ πρόοδο και σταδιοδρομία.

ΜΕΓΑΛΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΓΙΑΝΝΗ ΚΑΨΑΜΠΕΛΗ

Ο Γιάννης Καψαμπέλης, αδελφὸς του αείμνηστου λάτρη του χωριού μας Νίκου Καψαμπέλη, είναι άξιος επαίνου για τη μεγάλη του προσφορά, στην απεράτωση του Ιερού Ναοὺ της Παναγίας. Διέθεσε χρήμα, μεράκι, εργασία, και έφτιαξε το περίτεχνο τέμπλο του Ναού. Ένα έργο τέχνης, που, με την καλαίσθητη λιτότητα, κοσμεὶ το καλλίγραμμο παρεκκλήσιο.

Ο Γιάννης Καψαμπέλης, δεν είναι μόνο ο καλὸς και πετυχημένος επιχειρηματίας αλλὰ και ο καλὸς πατριώτης και φίλος του χωριού μας. Η προσφορά του στη μνήμη του αξέχαστου, σ' όλους μας, Νίκου Καψαμπέλη, αποτελεὶ συμβολὴ και συνέχεια της κοινωνικὴς και οικονομικὴς συνδρομὴς της οικογένειας Καψαμπέλη, στην ανάπτυξη του όμορφου χωριού μας.

Η εφημερίδα μας τον συγχαίρει θερμά.

Ο ΣΠΥΡΟΣ ΒΛΑΣΣΟΠΟΥΛΟΣ ΑΝΑΚΑΙΝΙΖΕΙ ΤΟ ΝΑΟ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ

Όλοι, χωρὶς εξαίρεση, όσοι έζησάν και γνώρισάν το χωριό μας το Οινοχώρι, το αγάπησαν απὸ τα βάθη της καρδιάς τους. Σ' αυτοὺς συγκαταλέγεται και ο πολιτικὸς μηχανικὸς - αρχιτέκτονας Σπύρος Βλασσόπουλος, που έμπρακτα μέχρι σήμερα, πολλὲς φορὲς συνέβαλε ηθικὰ και υλικά, στις προσπάθειες που γίνονται απὸ όλους, ν' αποκτήσει το χωριό μας καινούργιο πολιτισμένο πρόσωπο.

Παρόλο ότι η καταγωγή του δεν προέρχεται απὸ το Οινοχώρι, το θεωρεὶ —πολὺ σωστά— και δικό του χωριό, αφοὺ σ' αυτό, εδὼ και αρκετὰ χρόνια, έχει φτιάξει ένα ωραίο σπίτι και απολαμβάνει, όπως λέει, τις πιὸ όμορφες μέρες της ζωής του.

Με δαπάνες του, τώρα ανακαινίζει στο σύνολό του το ιστορικὸ εκκλησάκι Άγιοι Απόστολοι και εξωραΐζει τον περιβάλλοντα χώρο, διατηρώντας όλα τα παραδοσιακὰ στοιχεία, με βάση τη μελέτη που συνέταξε ο ίδιος.

Τον συγχαίρουμε προκαταβολικὰ και θα επανέλθουμε για το ίδιο θέμα, λεπτομερειακά, όταν τελειώσει το σημαντικὸ αυτὸ έργο.

Ακούω και γράφω

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΝΟΜΑΡΧΙΑΣ ΦΩΚΙΔΑΣ

Πληροφορούμαστε απὸ τα δελτία Τύπου της Νομαρχίας Φωκίδας που λάβομε ότι:

★ *Ο ΝΟΜΑΡΧΗΣ Φωκίδας κ. Λάμπρος Τσίκας, αναπτύσσει έντονη υπηρεσιακὴ δραστηριότητα για την αντιμετώπιση των προβλημάτων της περιοχὴς ευθύνης του. Για το σκοπὸ αυτό: Επισκέφθηκε τα Γυμνάσια Γαλαξειδίου, Ιτέας και Ερατεινής. Συναντήθηκε και συζήτησε με παράγοντες για τα προβλήματα του «Πελιτιστικοὺ Κέντρου Φωκίδας». Συνεργάστηκε με αρμόδιους εκπροσώπους για θέματα οργάνωσης του Διεθνοὺς Φεστιβὰλ Χορωδίας που θα γίνει τον Οκτώβριο στους Δελφούς. Επικοινώνησε επανειλημμένα με αρμόδιους υπουργοὺς για την προώθηση του Νομαρχιακοὺ Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και του Ειδικοὺ Αναπτυξιακοὺ της Φωκίδας. Έδειξε ιδιαίτερο ενδιαφέρον για το Αθλητικὸ Κέντρο Άμφισσας. Συναντήθηκε με επενδυτὲς για την ίδρυση χοιροτροφικὴς μονάδας στην Αγία Ευθυμία. Έδωσε λύσεις σε οργανωτικὰ θέματα του Ευρωπαϊκοὺ Κέντρου Δελφών και για τη συμμετοχὴ της Νομαρχίας στην Έκθεση «ΦΙΛΟΞΕΝΙΑ '88» κ.ά.*

★ *ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ προσπάθειας για την τουριστικὴ ανάπτυξη του Νομοὺ Φωκίδας, με φροντίδα της Νομαρχίας εντάχθηκαν στο Ειδικὸ Αναπτυξιακὸ Πρόγραμμα της Ε.Ο.Κ., αρκετὰ σημαντικὰ έργα, το ύψος της δαπάνης των οποίων θα ανέλθει στο ποσὸ των 300 εκατ. δρχ.*

★ *ΣΤΗ ΛΑΜΙΑ πραγματοποιήθηκε σύσκεψη νομαρχών και άλλων υπηρεσιακών παραγόντων, κατὰ την οποία αποφασίστηκε η ίδρυση «Αναπτυξιακὴς Εταιρείας» για την περιφέρεια της Στερεὰς Ελλάδας, που θα μετέχει και ο Νομὸς Φωκίδας με πρωτοβουλίες των Ο.Τ.Α.*

★ *ΤΟ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΟ Συμβούλιο με απόφασή του, κατέγνειμε τις πιστώσεις του «Ειδικοὺ Αναπτυξιακοὺ Προγράμματος Φωκίδας» για την περίοδο 1988—1992, συνολικοὺ ύψους 5 δισεκ. δρχ. (Σ.Σ.: Είναι μεγάλη παράλειψη, που στα έργα του προγράμματος δεν περιλαμβάνεται η απεπεράτωση του οδικοὺ άξονα Καστελλίου — Οινοχωρίου — Καλοσκοπὴς, που θα συνδέσει τις Κοινότητες της Ορεινὴς Παρνασσίδας με το Διοικητικὸ Κέντρο της περιοχὴς (Γραβιά) και το Σιδηροδρομικὸ Σταθμό).*

ΤΕΛΕΙΩΣΕ Ο ΝΑΟΣ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΜΕ ΔΩΡΕΕΣ ΘΑ ΓΙΝΕΙ Ο ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΤΟΥ

Η Εκκλησία της Παναγίας στο Νεκροταφείο του χωριού μας, με την εγκατάσταση του τέμπλου που ήδη έγινε και μερικὲς άλλες ενδεχομένως μικροεργασίες που θα απαιτηθούν, τυπικὰ τελείωσε και μέσα στον Αύγουστο προγραμματίστηκε να γίνει σ' αυτὴ η πρώτη λειτουργία, μετὰ την ανακατασκευή της.

Λέμε «τυπικὰ» τελείωσε γιατί πέρα απὸ τα τεχνικὰ έργα και τις ειδικὲς εργασίες, για να τεθεὶ σε λειτουργικότητα μια εκκλησία χρειάζεται και τον απαραίτητο εξοπλισμό, ήτοι: εικόνες, κανδύλια, μανουάλια, θυμιατό, παγκάρι κ.ά. Σύμφωνα δε με την παράδοση του χωριού μας, όλα αυτὰ προσφέρονται στην εκκλησία με δωρεὲς επώνυμες των πιστών της.

Στην περίπτωση αυτή, εννοείται, ότι ο κάθε δωρητὴς δεν προσκομίζει μόνος του ένα κανδύλι, μια εικόνα κ.λπ. της αρεσκείας του, αλλὰ για λόγους αρμονικότητας και συνδυασμού, την προμήθεια αυτὴ θα αναλάβει αρμόδια Επιτροπή. Συνεπώς, ο δωρητὴς θα δηλώσει το «τάμα» του στον Παπὰ ή την Εκκλησιαστικὴ Επιτροπὴ ή την Κοινότητα ή τον Σύλλογο και θα καταβάλει, όταν χρειαστεί, το τίμημα της δωρεάς του.

ΔΙΑΦΟΡΑ ΝΕΑ

* Ο Επισμηναγὸς ΝΙΚΟΣ ΜΑΡΑΒΕΛΗΣ μετατέθηκε στην Αθήνα και τοποθετήθηκε Υπασπιστὴς του Αρχηγοὺ ΓΕΕΘΑ.
* Ο ΤΑΚΗΣ ΠΑΠΑΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ, λόγω συνταξιοδοτήσεώς του, παραιτήθηκε απὸ συμβολαιογράφος.
* Επίσης, λόγω συνταξιοδοτήσεως, αποστρατεύτηκε απὸ την Αεροπορία ο ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΡ. ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ.

☞ Συνέχεια από την σελ. 1

πόθεση για να μπορέσουμε να εξασφαλίσουμε τη συνέχιση του έργου του, με επιτυχία.

Οι εξελίξεις στις ορεινές Κοινότητες, κάθε μέρα που περνά, κάνουν αποφασιστικότερη και απαραίτητη την προσφορά έργου από τους τοπικούς Συλλόγους. Οι ορεινές Κοινότητες και η δική μας φυσικά μετατρέπονται σιγά - σιγά, σε ορεινά θέρετρα, χωρίς άλλες οικονομικές και παραγωγικές δραστηριότητες. Αυτή είναι σή μερα η πραγματικότητα χωρίς να μπορούμε να προδικάσουμε το μέλλον. Δεν ξεχνάμε τον Ηράκλειτο: «Τα πάντα ρει και ουδέν μένει». Με τη σημερινή σκληρή πραγματικότητα το έργο και η δυναμική παρουσία του Συλλόγου είναι αποφασιστικοί παράγοντες για την τύχη του χωριού μας. Μέσα από αυτά τα δεδομένα και την προοπτική κατάργηση της Κοινοτητας, με τη νέα νομοθεσία, η ενδυνάμωση του Συλλόγου και η υπεύθυνη παρακολούθηση των νέων εξελίξεων, απ' αυτόν, κρίνεται αποφασιστική προσφορά για το μέλλον του χωριού μας. Η σκληρή αυτή πραγματικότητα πρέπει να γίνει κατανοητή από όλους.

Οι λίγες αυτές διαπιστώσεις και παρατηρήσεις αποτελούν τον προβληματισμό της Διοίκησης και τον οδηγό στο έργο και τις αποφάσεις της.

Με τα λίγα που θ' ακολουθήσουν θ' αναπτύξουμε συνοπτικά το έργο στη χρονιά που πέρασε και τις επιδιώξεις για το 1988.

Α' ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ 1987

● Η μεγάλη Αυγουστιάτικη πνευματική και πολιτιστική εκδήλωση του Συλλόγου μας. «Η Γιορτή του Χωριού» που έγινε για δεύτερη χρονιά και πιστεύουμε ότι μπορεί να συνεχιστεί με τη συνδρομή των κατοίκων.

● Η ωραία συνεστίαση στο κοσμικό κέντρο «ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΟΣ» της Πλάκας.

● Η εκδρομή - προσκύνημα στη γιορτή της μνήμης της προστάτιδας του χωριού μας «ΑΓΙΑΣ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗΣ».

● Ο εξοπλισμός του πολιτιστικού κέντρου.

● Η εκπροσώπηση του χωριού μας στο αναπτυξιακό συνέδριο Μαυρολιθαρίου.

● Συμπλήρωση εργασιών παρεκκλησίου Παναγίας.

● Η ολοκλήρωση της κατασκευής παραδοσιακής βρύσης στο κέντρο του χωριού.

● Η κατασκευή του τοιχείου στην Κεντρική πλατεία, εκεί όπου βρίσκεται το σκάμμα για δενδροφύτευση.

● Η δενδροφύτευση στα πρανή του δρόμου χωριό — Αγία Παρασκευή.

● Έκδοση Εφημερίδας το «ΟΙΝΟΧΩΡΙ».

● Προβολή των θεμάτων του χωριού μας από τον αθηναϊκό και επαρχιακό Τύπο.

● Υπομνήματα σε υπηρεσίες για την προώθηση των θεμάτων του χωριού μας και κυρίως για τη διαπλάτυνση και ασφαλτόστρωση των οδικών αρτηριών Καστέλια — Οινοχώρι— Καλοσκοπή.

● Ενέργειες για την οικονομική ενίσχυση του Συλλόγου, με αποτελέσματα που σημειώνονται στον οικονομικό απολογισμό.

● Πραγματοποίηση συνελεύσεων στο χωριό για τη συζήτηση των προβλημάτων του χωριού μας και ειδικότερα την αξιοποίηση των χωραφιών της εκκλησίας.

● Σύνταξη μελέτης εξωραϊσμού των χωραφιών της εκκλησίας, σύμφωνα με την έγκριση της Εκκλησιαστικής Επιτροπής και τη γνώμη της Κοινότητας.

Οι παραπάνω δραστηριότητες ξεπερνούν τις δυνατότητες, τα οικονομικά μέσα και τα όρια δραστηριότητας ενός Πολιτιστικού Συλλόγου. Οι προσπάθειες που καταβάλλονται, χρόνια τώρα, έρχονται να καλύψουν ένα μέρος από τις αδυναμίες της μικρής μας Κοινότητας.

Τα μικρά οικονομικά μέσα της Κοινότητας κάνουν απαραίτητη τη συνέχιση της προσφοράς του Συλλόγου σε όλους τους τομείς που οδηγούν στην κοινωνικοοικονομική της αναβάθμιση.

ΤΑ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΑ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΑΣ, ΕΤΟΥΣ 1987

ΤΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟ ΕΡΓΟ ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ

Β' ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Ο οικονομικός απολογισμός αναφέρεται στα έσοδα του Συλλόγου, τις πηγές τους, στις δαπάνες και το σκοπό για τον οποίο διατέθηκαν όπως αυτός εμφανίζεται λεπτομερειακά στην Έκθεση της Εξελεγκτικής Επιτροπής. Συνοπτικά όμως η κίνηση του Ταμείου μας για το έτος 1987 έχει ως εξής:

ΚΙΝΗΣΗ ΤΑΜΕΙΟΥ	ΛΟΓΑΡ. ΕΚΚΛ.	ΛΟΓΑΡ. ΣΥΛΛ.	ΣΥΝ. ΕΣΟΔ.
Υπόλοιπο 31.12.1986	54.826	368.967	423.793
Εισπράξεις 1987	51.000	683.982	734.982
Σύνολο	105.826	1.052.949	1.158.775
Πληρωμές 1987	30.160	397.912	428.072
Υπόλοιπο 31.12.1987	75.666	655.037	730.703

Από τα αναλυτικά στοιχεία του Ταμείου προκύπτει ότι βασικό έσοδο του Συλλόγου παραμένουν οι οικονομικές ενισχύσεις και τα έσοδα από τις εκδηλώσεις του.

Οι οικονομικές ενισχύσεις, με βάση την πολιτική των Υπουργείων και των άλλων φορέων περιορίζονται. Τα έσοδα από εισφορές των μελών δεν εισπράττονται και το εισπραττόμενο ποσό είναι πολύ μικρό. Επομένως η πηγή για την εξασφάλιση εσόδων παραμένουν οι οικονομικές ενισχύσεις τρίτων και τα πλεονάσματα από τις εκδηλώσεις, όπως είναι η λαχειοφόρος αγορά, της ετήσιας συνεστίασης κ.λπ.

Οι λειτουργικές δαπάνες (27.638 δρχ.) του Συλλόγου είναι περιορισμένες και τα έσοδά του διατίθενται για την εκτέλεση έργων στο χωριό μας. ,

Η ενίσχυση των οικονομικών πόρων του Συλλόγου, από όλες τις δυνατές πηγές αποτελεί προϋπόθεση για τη συνέχιση του έργου του. Από τη θέση αυτή ευχαριστούμε όλους όσους ενίσχυσαν οικονομικά το έργο μας και κάνουμε έκκληση για τη βοήθεια όλων των μελών και των φίλων του χωριού μας, για την συνέχιση του έργου του Συλλόγου.

Γ' ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1988

Ο προγραμματισμός καλύπτει τις επιδιώξεις του Συλλόγου μας που έχουν σαν στόχους την προώθηση των προβλημάτων του χωριού μας, την κοινωνικοοικονομική του αναβάθμιση και τη σύσφιξη των πατριωτικών δεσμών των Οινοχωριτών όπου κι αν βρίσκονται.

Οι προγραμματιζόμενες πρωτοβουλίες και εργασίες για το 1988 είναι συνοπτικά, οι κατωτέρω:

● Σταδιακή υλοποίηση της μελέτης, που περιλαμβάνει τον εξωραϊσμό των χωραφιών της Εκκλησίας και άλλων κοινόχρηστων εκτάσεων. Ειδικότερα τοποθέτηση παιδικής χαράς, συμπλήρωση δενδροφυτεύσεων και άλλων εξωραϊστικών εργασιών για τον καλλωπισμό του χώρου. Ένα έργο μεγάλο για το χωριό μας που θα του δώσει ένα νέο πρόσωπο, και θα απαιτήσει χρόνο και δαπάνες.

● Ολοκλήρωση του εξοπλισμού στην Εκκλησία της Παναγίας.

● Έρευνα δυνατότητας διαμόρφωσης χώρων Κεφαλόβρυσου και Κατέρως.

● Συνεργασία με την Κοινότητα για την αντιμετώπιση των προβλημάτων του χωριού μας (συγκοινωνία, οδικό δίκτυο, διαμόρφωση κοινόχρηστων εκτάσεων κ.λπ.).

● Συνελεύσεις για τη συζήτηση των θεμάτων του χωριού, στο χωριό μας.

● Οργάνωση της πολιτιστικής εκδήλωσης Αυγούστου στο χωριό με τη συμπαράσταση και τη συνεργασία της Κοινότητας.

● Έκδοση — Κυκλοφορία της Εφημερίδας μας.

● Προβολή των προβλημάτων του χωριού μας.

Με τον απολογισμό μας είπαμε τί κάναμε στη χρονιά που πέρασε. Εμείς λέμε πως κάναμε ό,τι, περισσότερο μπορούσαμε, μέσα από τις δυνατότητες που προσφέρει ο Σύλλογος. Με το έργο μας δεν υποκαταστήσαμε άλλα όργανα πιό υπεύθυνα για την πρόοδο του χωριού μας. Εμείς από το χώρο του Συλλόγου υποβοηθάμε, συμπληρώνουμε, συμπαρασταινόμαστε στα θέματα του χωριού μας. Παίρνουμε πρωτοβουλίες και δημιουργούμε όπου δεν υπάρχει κάλυψη της ανάγκης από το αρμοδιότερο Κοινοτικό Συμβούλιο. Η συνεργασία Συλλόγου και Κοινότητας είναι αποφασιστική και αναγκαία για την ανάπτυξη του χωριού μας.

Από τη θέση αυτή εκφράζουμε τις πολλές ευχαριστίες μας σ' όσους άμεσα ή έμμεσα ενίσχυσαν το έργο του Συλλόγου μας, οικονομικά και ηθικά».

ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΣΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ

Η ΛΗΣΤΕΙΑ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΗ ΠΟΥΡΝΑΡΑ ΤΟ 1923

ΥΠΟ ΓΕΩΡΓΙΟΥ Β. ΠΟΥΡΝΑΡΑ

Έτος 1923. Εποχή έντονης κοινωνικής και πολιτικής αστάθειας. Τα καπετανάτα και η ληστοκρατεία ένα επικίνδυνο νοσηρό κοινωνικό φαινόμενο. Ο τόπος ζει μέσα στην αβεβαιότητα από τις εθνικές περιπέτειες και αναζητήσεις. Οικονομική κακεξία, προσφυγική πλημμυρίδα, μια προέκταση της εθνικής δοκιμασίας από τη μικρασιατική καταστροφή. Η Ελληνική ύπαιθρος βρίσκεται στο έλεος της αναρχίας, της αρπαγής και της ληστείας. Εποχή άναρχη και βίαιη. Βασιλείς των ορέων αποκαλούσε ο λαός τους ληστοκαπεταναίους της υπαίθρου. Άτομα απόκοσμα, που η αναρχική τους συμπεριφορά τα οδήγησε στην παμινομία και κατέληξαν να έχουν τόπο ζωής τις κρύπτες σε βουνά και σε φαράγγια και μέσο ζωής την αρπαγή, τη λεηλασία, τη ληστεία.

Η Ελληνική διοίκηση αποδυναμωμένη και οι δυνάμεις ασφαλείας ανεπαρκείς δεν μπορούν να εξασφαλίσουν τη νομιμότητα με το ξεκαθάρισμα των άναρχων καπετανάτων. Ο Θησέας που εξόντωσε τους διαβόητους ληστές Σίνι, Σκεί ρωνα και Προκρούστη, δεν άφησε κανένα διάδοχο για να συνεχίσει το λυτρωτικό του έργο.

Η ύπαιθρος δοκιμάζεται και τα θύματα της ληστοκρατίας πολλά. Η ορεινή Φωκίδα μια περιοχή, με πλούσια την παρουσία καπετανάτων. Η ληστεία του Βασίλη Πουρνάρα μια απαγωγή με κίνητρο τα λύτρα. Το σκηνικό στο Οινοχώρι, στην καρδιά της Ρούμελης. Ένας τόπος ζωγραφιά από φιλότεχνο χέρι. Τόπος λιόχαρος και γαλήνιος εκεί στη σμίξη των ομορφοπλαγιών, της Γκιώνας και της Οίτης. Μια μικρή ειδυλλιακή φιγούρα στο σμαραγδί πράσινο του Ελατιού, του Κέδρου και της βελανιδιάς.

Στον ίδιο χώρο, απομεινάρια, από Κάστρα και Καστρόπορτες, μας γυρίζουν πίσω στην ηρωική εποχή των Δωριαίων και των Δρυόπων, το βασιλειά Θειοδάμαντα να συγκρούεται με το μυθικό Ηρακλή, τη Δημάνειρα τραυματισμένη, εκεί στον αυλόγυρο του Κάστρου της Αγίας Παρασκευής, σε μια συνέχεια με θρύλους, μεγαλεία και πολλές δοκιμασίες, κάτω από το ζαφειρένιο ουρανό της Ρούμελης.

Μέσα σ' αυτό τον ορεινό περίγυρο, εκεί στα μακρινά χρόνια της ληστοκρατίας κυλάει, λιτά, η μικρή πραγματικά, Ιστόρια. Ένα οδοιπορικό, ξεχασμένο, στην απόμακρη αυτή εποχή όπου η βία, η θανασιμότητα και η αρπακτικότητα ήταν ένας τρόπος ζωής.

Πρωινό του Μάη. Η ανάσα της γης, ευωδιαστή, ανεβαίνει από τα σπλάχνα της, μέσα σ' ένα σκηνικό αναδημιουργίας και γιορτινής χαράς. Οι πρωινές χρυσές ηλιαχτίδες κερνούν μεθυστική τη δύναμη της ανανέωσης και αντιλαμπίζουν στις πυκνές δροσοσταλίδες που κρέμονται, σαν τσαμπιά, στους νιους βλαστούς, με τη μεταξωτή επιδερμίδα και τους μυρωμένους ανθούς. Τα γραφικά σοκάκια του χωριού πλημμυρίζουν από χαρούμενες φωνές. Βελάσματα, τρουκάνια, βαρειές πατημασιές από ζευγίτες και καμαστρά, ένας ολόκληρος κόσμος που στρατοκοπεί για τους καρπερούς αγρούς και τα χορτολίβαδα.

Εποχή που οι ζωμάχοι της γης, με το γλυκοχάραμα της αυγής, κάτω από το χρυσοπράσινο ουρανό του μεσημεριού, μέχρι και την ώρα που ο ήλιος θα κρυφτεί, πίσω από τις σμαραγδιές βουνοπλαγιές, εκεί κατά τη Μπολιάνα και πιο πίσω στις συρανομήκεις κορφές της Γκιώνας, απλώνουν φίλεργα τα χέρια, σα γλυκό χάδι, στη μάνα γη. Στα οπισθόχωρα τα στάχια ανεβαίνουν θιασωτικά. Τα ανοιξιάτικα σπαρτά ξεπροβάλλουν από τη γη για ν' απλώσουν τους νιούς βλαστούς, κατά τον ουρανό. Ένας πράσινος καμβάς, με πλημμύρα της πιτσιλιές από χιλιάδες αγριολούλουδα, σκεπάζει τα πάντα.

Πρωινό ανοιξιάτικο. Οι φαμίλιες του χωριού σκόρπισαν, θιασωτικά, κι αυτό το πρωινό για την καθημερινή δημιουργική δουλεψη, εκεί κάτω στα Ιωάννατα, τη Μουρτιλάκα και πιο πάνω στα Ζερέλια, το βάλτο, τη Γωνιά. Σκυμένοι στα καρπερά χωράφια βοτανίζουν, σκαλίζουν, ποτίζουν και πλάθουν τα όνειρα για την καλή σοδειά, σαν θεία ανταμοιβή στον καθημερινό τους μόχθο.

Οι Πουρναραίοι στο Βάλτο μερά, σκόρπιοι στο πράσινο σεντόνι του καρπερού σπαριού, βοτανίζουν. Σκυμένοι, σαν προσκυνητές σε εικονοστάσι, ξεριζώνουν κλωνί, κλωνί τα ζιζάνια για ν' ανέβουν τα καρπερά στάχια και να μεστώσουν. Η λυγερόκορμη κόρη Αγγέλω, η αρχοντική κυρά Μαρία και το καμάρι της φαμίλιας, ο Βασίλης περιδιαβαίνουν, πατημασιά, πατημασιά, μέσα από τα πυκνά κλωνιά, με περίσια προσοχή και σιγοτραγουδούν μέσα στο μαγιάτικο γιορταστικό σκηνικό της όμορφης μέρας.

Όμορφη εποχή, όμορφος τόπος. Τα τρουκάνια των κοπαδιών, εκεί πέρα στον Άϊ Δημήτρη, την Αγία Παρασκευή και πιο πάνω κατά τη Σκλημού, ανάκατα με τους μελωδικούς σκοπούς της τσοπάνικης φλογέρας και τις γλυκολαλιές του αηδονιού και του πετροκότσυφα συνθέτουν απολαυστική ακουστική παν δαιδία και χρωματίζουν την ανοιξιάτικη μαγική εικόνα.

Απομεσήμερο. Λίγα σύννεφα ανάρια και θιασωτικά ρίχνουν, εδώ κι εκεί, τούφες, τούφες τις σκιές τους. Γαλήνη και ηρεμία παντού. Οι Πουρναραίοι, εκεί στην άκρη του σημαράδινου ταπέτου, κάτω από το γέρικο σκιερό πλατάνι, ξαπλώνουν για λίγη ξεκούραση. Λίγες μπουκιές γλυκό ψωμί, ρουφούν γουλιές από το δροσερό νερό της πηγής, που αναβλύζει από τα πέτρινα νεροσύρτια και πιτσιλίζει τα ακρόρριζα του πλατανιού και στέλνουν πολλές ευχαριστίες στον Πλάστη.

Τις στιγμές γαλήνης και ανάπαυσης θα διακόψει ένα περίεργο σφυρίγμα, εκεί αντίπερα στα ακροχώραφα της Κάτω Γωνιάς. Μια ανθρώπινη φιγούρα καταφορίζει κατά τη ρεματιά. Η φαμίλια ανέσπερη, χωρίς καμιά ενοχή και χωρίς καμιά προαίσθηση δεν αξιολογεί την απρόσπτη παρουσία. Ο άγνωστος προσπερνά τη ρεματιά και σε λίγο θα φανεί, εκεί στην άκρη του χωραφιού, να δρασκελίζει νωχελικά και να πλησιάζει.

Ένοπλος, άγνωστος, απόκοσμος, σωστό αγρίμι. Η απρόσπτη εμφάνιση και η έκφρασή του ρίχνουν σκιές υποψίας και φόβου. Τι μπορεί να μαντέψει κανείς αυτή την ώρα; Με ειρωνικό χαμόγελο χαιρετά και στέκεται αντιμαχικός. Κα λωσόρισε η απόκριση. Ο οπλοφόρος δεν θ' αργήσει να φανερώσει την αποστολή του. Βιάζεται και δεν στέργει στο κάλεσμα για λίγη ξεκούραση, μια μπουκιά ψωμί κι ένα κύπελλο δροσερό νερό. Το ειρωνικό χαμόγελο γίνεται αυστηρή επιταγή.

— Βασίλη, σε θέλει ο καπετάνιος. Σήκω και ακολούθησε. Δεν πρέπει ν' αργούμε.

— Μα... γιατί... τίποτα δεν πείθει και δεν συγκινεί.

Η Αγγέλω και η Μαρία ιώρα ζουν την οικογενειακή τραγωδία. Φόβος, κλάμα, παρακλήσεις. Τίποτα δεν οφελεί. Κάθε αντίσταση συναντά την απειλή.

Ο ληστάνθρωπος και ο Βασίλης ανηφορίζουν κατά τη Γωνιά. Οι γυναίκες ακολουθούν με κλάμα.

— Αφήστε τον άντρα μου, αφήστε τον αδελφό μου.

— Η απειλή του οπλοφόρου τις αναγκάζει να εγκαταλείψουν το άσκοπο και εναγώνιο στρατοκόπι. Τα ξερά λόγια του ληστή, «ο καπετάνιος θα τον αφήσει γρήγορα να γυρίσει κοντά σας», μια μικρή παρηγοριά.

Η επίσκεψη δεν ήταν το πέρασμα ενός ξένου και το κάλεσμα ενός φίλου. Ήταν κλασσική απαγωγή και λύτρα για λύτρα.

Το μαντάτο απλώθηκε παντού και πέρασε σαν πρώτη είδηση σ' ολόκληρη τη Φωκίδα. Ληστεία για λύτρα στο Οινοχώρι. Εκατό χιλιάδες δραχμές τα λύτρα που ζητούν από τους Πουρναραίους. Η ζωή του Βασίλη Πουρνάρα κινδυνεύει από στιγμή σε στιγμή. Οι αρχές ασφαλείας κινητοποιούν αποσπάσματα. Μάταιος κόπος. Οι κάτοικοι της περιοχής εκδηλώνουν τη συμπάθεια για τους νοικοκυραίους που δοκιμάζονται. Αμηχανία, αγωνία από την έλλειψη πληροφοριών. Οι μέρες περνούν και οι φήμες για τις προθέσεις των ληστών διαφέρουν από ρούγα, σε ρούγα. Στο σπιτικό των Πουρναραίων η ζωή έγινε εφιάλτης, μαρτύριο.

Σε λίγες μέρες έφτασε το πρώτο αρχηγικό μαντάτο στο γερο - Πουρνάρα, το Μπαρμπαθανάση. Λύτρα εκατό χιλιάδες δραχμές για να απελευθερώσουν το γιό του. Μαντάτο επιταγή που αξιώνει, παράλληλα, απόλυτη εχεμύθεια. Το μήνυμα δεν παραλείπει να περιγράψει και το οχέδιο αποστολής, αναγνώρισης και παράδοσης των λύτρων. Το οχέδιο προσταγή ορίζει ότι ένας καβαλάρης τη συγκεκριμένη ημέρα, άοπλος, εχέμυθος, με κατάλευκο σεντόνι σκεπασμένη τη σέλλα του υποζυγίου, θ' ακολουθήσει συγκεκριμένη και οριοθετημένη διαδρομή, χωρίς καμιά άλλη συνοδεία και χωρίς κανένα σημάδι που θα δημιουργούσε τον ελάχιστο κίνδυνο για τους απαγωγείς. Μια διαδρομή μεγάλη μέσα από μονοπάτια και βουνοπλαγιές.

Και οι στενοί συγγενείς αποφασίζουν να συγκεντρώσουν τα λύτρα. Διαπραγμάτευση των λύτρων δεν συζητείται. Οι ληστές είναι ασυμβίβαστοι.

Η αποστολή και η διαδρομή επικίνδυνη. Εκείνος που θ' αναλάβει το έργο πρέπει νά' χει ψυχή και φρόνηση, για ν' αποφευχθεί κάποια εμπλοκή και το χειρότερο. Πολλοί είναι οι πρόθυμοι και οι αποφασισμένοι. Ο προεστός Παπαδοκώστας (εκπαιδευτικός Κωνσταντίνος Παπαπαναγιώτου), πεθερός του Βασίλη, αναλαμβάνει, χωρίς κανένα διοταγμό, την αποστολή.

Τα ερωτηματικά εκείνης της στιγμής είναι πολλά. Θα είναι συνεπείς οι ληστοαπαγωγείς; Θ' αφήσουν ελεύθερο τον όμηρό τους; Θα κρατήσουν τα λύτρα και δεύτερο όμηρο; Όλα είναι δυνατά και μεγαλώνουν την αγωνία. Εδώ δεν υπάρχει νόμος και λογική.

Η ημέρα του δραματικού οδοιπορικού έφτασε. Τα λύτρα συγκεντρώθηκαν. Ο Μπαρμπακώστας, με το ρόδιομα της αυγής, έτοιμος για

την αναχώρηση. Το υποζύγιο ντύνεται στα άσπρα. Στο φορτίο λίγη ξερή τροφή, ένα παγούρι νερό και ο σάκος με την ζωοτροφή για το υποζύγιο. Μέσα σε νεκρική σιγή οι Πουρναραίοι και οι στενοί συγγενείς ξεπροβοδίζουν τον αγωγιάτη με τις ευχές όλων για καλό ταξείδι, καλό αποτέλεσμα και γρήγορη επιστροφή πεθερού και γαμπρού.

Ένας καβαλάρης βουβός και σκεπτικός, στο ασπροντυμένο άτι του, προσπερνά, μέσα στο πρωινό σύθαμπο τα τελευταία ακρόσπιτα του χωριού και ανηφορίζει προς τον Χαλικιά τα ρέματα. Ανεβαίνει βουνοπλαγιές, κατεβαίνει σε φαράγγια, δραοκελίζει παντού, κάτω από πανύψηλα δάση που αγγίζουν τον ουρανό, αφουγκράζεται κάθε τριγμό και μέσα στην απέραντη άγρια ερημιά αναζητά, με τα μάτια τεντωμένα, τις ανθρώπινες φιγούρες της Ληστοπαρέας.

Το δρομολόγιο είναι μακρυνό, σταθερά προχωρεί ενώ τον αγωγιάτη τον ξαφνιάζουν, στιγμές, στιγμές οι κρωγμοί από αγριοπούλια, το ξαφνικό θρόισμα της πυκνής φυλλωσιάς του Ελατιά και της θελανιδιάς και κάπου, κάπου, το φοβισμένο ποδοβολητό των αγριμιών, του βουνού και του λόγγου.

Το δρομολόγιο είνοι μακρυνό, ερημικό και δύσβατο. Οινοχώρι, Πυρά, Μαυρολιθάρι, Καστριώτισσα, Χομίριανη. Μια πορεία μαραθώνια, που μέσα από τα κακοτράχαλα και απόκρυφα μονοπάτια και την επικίνδυνη αποστολή γίνεται ένας ανθρώπινος γολγοθάς.

Ένα δρομολόγιο, επιταγή, προσταγή. Η ληστοπαρέα διαφεντεύει την περιοχή και προστάζει. Σαν κυρίαρχοι επιβάλλουν τις θελήσεις τους. Μια πορεία μέσα από δημοσιές και μονοπάτια που ελέγχονται από τη ληστοσυμμορία και τους συνεργάτες τους. Καπεταναίοι και υποτακτικοί, συνεργάτες και απειλούμενοι μια άτυπη ιεραρχία που στηρίζει και διευκολύνει τη διαβίωση και τη ληστρική τους δράση, ενώ παράλληλα όλοι τους προσπορίζονται, μικρό ή μεγάλο μερίδιο, από τις ληστασίες και τα λύτρα ή εξασφαλίζουν τη δική τους προστασία. Οι ληστοτρόφοι, θελητά ή αθέλητα, φιλοξενούν στα σπίτια τους, μυστικά, ή κουβαλάνε τα χρειαζούμενα εφόδια στα λημέρια τους, είτε με την απειλή είτε με πλούσια την ανταμοιβή, ανάλογα το βαθμό συνεργασίας.

Εδώ, σε κάποιο μετερίζι, έχει στήσει καραούλι σήμερα ο Λήσταρχος Παπαϊωάννου. Αφέντης και εξουσιαστής σχεδιάζει, παρακολουθεί, αξιολογεί τις κινήσεις του στρατοκόπου καβαλάρη και καθοδηγεί τους υποτακτικούς του. Αυτός θα προστάξει την ώρα, τη θέση και τη στιγμή που ο ληστοεισπράκτορας θα σταματήσει το δοκιμαζόμενο οδοιπόρο για να αρπάξει τα λύτρα της ληστείας.

Η αίσθηση ανασφάλειας του καπετανάτου αφήνει τον οδοιπόρο να προχωρεί αμήχανα και καρτερικά χωρίς κανένα σημάδι, χωρίς κανένα μήνυμα για τις προθέσεις του. Το υποζύγιο και ο καβαλάρης, μετά από μια πορεία δοκιμασία, πλησιάζουν στο τέρμα της. Σε λίγο τερματίζουν στην πλατεία της Χομίριανης. Ένας τυπικός χαιρετισμός, ένα ρακί στον καφενέ, μια μπουκιά ψωμί και λίγες ελιές, λίγες γουλιές δροσερό νερό και η ανάλογη περιποίηση στο υποζύγιο, δίνουν μια ανάσα ζωής και οδήνουν, για λίγα λεπτά, την αγριάδα της σιωπηρής πολύωρης οδοιπορίας.

Όλα γίνονται με γρηγοράδα και ανησυχία. Δεν υπάρχει χρόνος για

Στη φωτογραφία (Αγ. Τριάδα 1928) εικονίζονται: Ο απαχθείς από τους ληστές Βασίλης Πουρνάρας, σημειούμενος με το σταυρό και όρθιοι δεξιά του ο Αποστόλης Δ. Ρούλιας με τη γυναίκα του Γιαννίτσα και αριστερά ο Μήτσος Ι. Κασβής. Καθισμένοι (από αριστερά) Βασίλης Κ. Παπαπαναγιώτου, Παπακώστας Ζυγούρης, Κωνσταντίνος Παπαπαναγιώτου (δάσκαλος) και η γυναίκα του Θυμιούλα. Μπροστά στο Μήτσο Κασβή ο δεκάχρονος τότε Τάκης Παπαπαναγιώτου, στην αγκαλιά του πατέρα του ο Αλέκος Παπαπαναγιώτου και μπροστά στη Θυμιούλα η κόρη της Αφροδίτη. Ακόμα εικονίζονται τα παιδιά τότε Γιάννης Κ. Ζυγούρης, η αδελφή του Χρυσούλα και η Παναγούλα Β. Πουρνάρα.

χάσιμο. Η αποστολή δεν τέλειωσε. Επιλογές δεν υπάρχουν. Η λύση είναι μονόδρομος. Επιστροφή χωρίς καθυστέρηση από το ίδιο δρομολόγιο. Μια τελευταία γουλιά δροσερό νερό, ένα αντίο στους ανθρώπους του καφενέ, ένα χάδι στο πιστό υποζύγιο κι ο στρατοκόπος, πέρνει το δρόμο της επιστροφής. Κατηφορίζει και τον τυραννούν οι ίδιες σκέψεις. Δοκιμασία ψυχική και σωματική. Ερωτηματικά πολλά, βασανιστικά και αναπάντητα. Η αβεβαιότητα για τα όσο μπορούν να συμβούν, από στιγμή σε στιγμή, σου κόβουν την αναπνοή.

Επιστροφή από τις ίδιες δημοσιές και τα ίδια μονοπάτια. Μια ανήσυχη πορεία μέσα στην άγρια σιωπή του βουνού και του λόγγου. Μακρυά και κάπου, κάπου μια στιγμιαία διασταύρωση με στρατοκόπους και αγωγιάτες, ένας πατριωτικός εγκάρδιος χαιρετισμός «γειά σου πατριώτη», «για πού με το καλό;», «ώρα σου καλή», αποτελούν μια μικρή διαφυγή από τις μαρτυρικές στιγμές της αγωνίας.

Ο μοναχικός οδοιπόρος, με τα λύτρα και ανασφαλής, παρέα πάντοτε με το καρτερικό υποζύγιο, άφησε πολύ πίσω τη Χομίριανη, και μεσιάζει το δρόμο προς την Καστριώτισσα. Κατηφορίζει πνιγμένος στους λογισμούς του.

Το υποζύγιο εκεί στο δύσβατο κακότοπο, δραοκελίζει με δυσκολία. Κατεβαίνει στη δασωμένη ρεματιά, με τα πυκνά φηλά πλατάνια κι εκεί στα ριζά της, μέσα από τα πλοτανοχαμόκλαδα, προβάλλει μια ανθρώπινη σκιά.

Μια φιγούρα απόκοσμη, ένα ανθρώπινο ομοίωμα με ανάκατα μακρυά μαλλιά, λερωμένη φορεσιά, σταυρωτά φυσεκλίκια. Ξεφτισμένο το σελάχι κι ένα παληοκαπρίσιο γκρά υπομάλης, στέκεται, με τα μάτια γουρλωμένα, εκεί μέσα στα χαμόκλαδα των πλατανιών και στερώνει το άγριο σκηνικό, που, κάπως έτσι, ο' όλη τη διαδρομή περίμενε ο περιπλανώμενος αγωγιάτης. Με μια κίνηση απειλητική σταματάει τον κουρασμένο οδοιπόρο. Δεν θα πει λόγια ευπροσήγορα. Στυφά και άγαρπα και με τον αέρα του εντολοδόχου του καπετάνιου δεν χάνει λόγια και χρόνο. «Μ' έστειλ' ο καπετάνιος. Τα λύτρα και να φύγ' γρήγορα. Ααν μιλήσ δεν έχ' ζουή».

Ο στρατοκόπος ξεπεζεύει για το ραντεβού του οδοιπορικού. Το στρατήγημα της εξαγοράς μετουσιώνεται σε έργο. Με ξερό το κουράγιο κινεί τα χέρια του μηχανικά και ξεκρεμά, κάτω από το λευκό σεντόνι, το κενωμένο ταγάρι με τα λύτρα. Δεν βρίσκει τη δύναμη ν' αλλάξει λόγια με το απόκοσμο αγρίμι. Του παραδίνει το ταγάρι και του ψελίζει.

«Ο Πουρνάρας είναι ζωντανός; Θα τον αφήσετε τώρα ελεύθερο;».

Η απάντηση ξερή και βιαστική.

«Είν' καλά κι ο καπετάνιος θα τον αμολήσ' αργότερα».

Με έκφραση λαίμαργης ικανοποίησης αρπάζει το ταγάρι με το θησαυρό, ρίχνει μια γρήγορη ματιά στο περιεχόμενο και μ' ένα απόκρυφο μειδίαμα κι ένα στεγνό γειά σου φεύγει ορμητικά για το λημέρι της ληστοπαρέας.

Ο Παπαδοκώστας αυτοσυγκεντρώνεται, ρίχνει λίγες ματιές ανήσυχες στο γύρω χώρο και με το λίγο κουράγιο που τούμεινε καβαλικεύει το υποζύγιο και πέρνει το δρόμο της επιστροφής. Κατά το σούρουπο καταπονημένος και εξαντλημένος ψυχικά και ηθικά θα φθάσει στο χωριό. Ξεπεζεύει βιαστικά στην αυλή των Πουρναραίων, δένει το υποζύγιο εκεί μπροστά στο φράκτη του περιβολιού, γυρνά και χαιρετά τους συγχωριανούς, που αυτή τη στιγμή τον πλησιάζουν, και χωρίς να πει λέξη ανεβαίνει βιαστικά τα σκαλοπάτια που τον οδηγούν στο χαγιάτι του σπιτιού.

Εκεί οι γονείς του Βασίλη, ο Μπαρμπαθανάσης και η Κυρά Παναγιού, η γυναίκα του κυρά Μαρία, οι αδελφές του Αγγελική και Διαμάντω, τα παιδιά, τον αγκαλιάζουν με δάκρυα στα μάτια. Πές μας, τι κάνει ο Βασίλης; Γιατί δεν ήρθατε μαζί; Ο Βασίλης ζει και θ' άρθει, η λιτή απάντηση. Μια θεϊκή ανακούφιση απλώθηκε στο σπιτικό σα βάλσαμο.

Εκεί, πιο ψηλά, στις πλαγιές της Οίτης, στο καραούλι του καπετάνιου, τρέχει γυρογπόδαρο και γελαστό το παλληκάρι της ληστοπαρέας με τα λύτρα. Θα φθάσει περήφανο και με ύφος ηρωικό, αλλά και με την υπόκλιση της υποταγής, παραδίνει το θησαυρό, στο μεγάλο της παρέας. Ο καπετάνιος αρπάζει, με σβελτάδα, το ταγάρι, το σηκώνει ψηλά κι όλο το συνάφι γιορτάζει τη στιγμή ολοκλήρωσης της Ληστείας.

Η στιγμή, της κρίσιμης ώρας, για την τύχη του όμηρου, έφτασε. Ο Πουρνάρας με εντολή του αρχηγού θα οδηγηθεί, αργότερα, από το απομονωτήριο της σιωπής και του τρόμου, στο κρυσφήγετο της ληστοπαρέας. Δεν του μήνυσε κανείς τί έγινε. Δεν ξέρει ποιός είναι ο σκοπός. Οι απειλές τόσων ημερών κορυφώνουν την αγωνία και το φόβο.

Εκεί μπροστά στους απόκοσμους

☞ Συνέχεια στη σελίδα 6

ΑΠΟ ΤΙΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

Η ΧΗΡΑ

ΤΟΥ ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

Κάθε μεσημέρι και κάθε δράδυ, τον έβλεπε ο Αιδεσιμώτατος να γυρίζει από τη δουλειά του, κουρασμένος και σκυφτός, και να κουβαλάει, σούρνοντας τα πόδια του με τα χοντρά παπούτσια, κανένα φρέσκο λαχανικό στο σπίτι του ή καμμιά σακκούλα. Κάπου - κάπου, τις γιορτές, έφερνε για τη φαμίλια του και λίγο κρέας, μαζί με κανένα χλωρόφυλλο και δροσερό μαρούλι, που φάνταζε απάνω σ' ένα ξεραμένο κούτσουρο, σ' ένα ξηρό κορμό.

Ήταν ήσυχος και πράος άνθρωπος, καλός χριστιανός, «ξωμάχος», δουλευτής. Από το πρωί ως το δράδυ δούλευε, στ' αμπέλι του. Την Κυριακή πήγαινε στην εκκλησία, κι ύστερα γύριζε στο σπίτι. Κακό ανθρώπου ποτέ δεν έκανε από μέσα από την καρδιά του.

—Άνθρωπος του Θεού και της δουλειάς! έλεγαν όλοι γι' αυτόν.

Ο Θεός του ημέρευε τις ημέρες του, μέρες ήσυχες, ειρηνικές, χωρίς πόθους και απαιτοχές, χωρίς εξάψεις, και κακίες, ημέρες απαλές και ταπεινές σαν τα φυτραδάκια και τις κορυφές των αγριολαχανικών που μάζευε στην εξοχή. Ο Θεός, είπαμε, του ημέρευε τις ημέρες και η δουλειά του είχε σκληρύνει τα χέρια, του τάχε καρουλιάσει, μαζέψει και ξεράνει σαν να ήσανε καθούρια!..

Μα τώρα αναπαυτήκανε κι αυτά! Πάει πιά, πέθανε!.. Τα δουλευτάδικα και ροζάρικα χέρια του τα είδε ο Αιδεσιμώτατος νάναι στο στήθος του απάνω σταυρωμένα, όταν ήσυχο πλέον και καλοντυμένο τον ξαπλώσανε στο νεκροκρέβατο, χωρίς τη φαλτσέτα και χωρίς τα κλαδευτήρι του, χωρίς τα ψώνια του και τα λαχανικά του. Κοίτεται πιά στη μέση του σπιτιού, σαν πεισμωμένος, μην ακούγοντας τις φωνές και τους θρήνους της γυναίκας του, τα δάκρυά της και τους σπαραγμούς της, πρώτη φορά δαρύς κι αμίλητος σ' αυτήν, γυρισμένος εκεί κοντά κατά την Ανατολή, σαν να τραβούσε κάτι το κρυφό και το αμείλικτο, κάτι το απαρνητικό και το σκληρό στο νέο δρόμο, τον μυστηριώδη κι άγνωστο, όπου ανοίχτηκε μπροστά του!..

Έτρεξ' αμέσως ο παπάς άμα τον κάλεσαν. Είδε τη γυναίκα του μακαρίτη να χτυπιέται και να μαδιέται καταγής, να σπαράζεται και να ζητάει, να την ακούσει ο άντρας της, που ήτανε τώρα πιά ήσυχος και γαλήνιος, που δεν ήταν πιά δικός της.

Κόκκινα τα μάγουλά της από τα χτυπήματα .βρεγμένο το νεανικό, το στρογγυλό της πρόσωπο από τα πολλά δάκρυα, σαν μήλο φρεσκοπλυμένο από τη δροχή, με τα μαλλιά της χυμένα άφθονα στις πλάτες της, με τις λαιμοθηλειές της άνοιχτές, που άφηναν να φαίνεται ένα στρογγυλό κρουστό στήθος, φωτερό και πάλλευκο σαν δαμποχάραγμα αυγής...

Αχ! Πόσο την είχε επιθυμήσει ο παπάς, όταν την έβλεπε, τις άλλες μέρες, γεμάτη αξιάδα, να πλένει μέσα στην αυλή της, σκυμμένη στις σκάφες της.

Αχ! Πόσο τη λαχτορούσε και την ελιγούρευε, και τη ρουφούσε κάθε ημέρα με τα μάτια του, απ' το γειτονικό παράθυρό του, νέος ακόμα αυτός, χήρος από δυό χρόνια, με αίμα αψύ που έβραζε μέσα στο κορμί του, σαν μούστος δυνατός μέσα στο δαρέλι...

Πόσες φορές δεν γούρλωναν τα μάτια του και δεν του ερχότανε να σκάσει το κεφάλι του σαν καρπούζι, όταν την έβλεπε ν' ανεβοκατεβαίνει στο σπιτικό της, με το σφιχτό σώμα της και τα γοργά κινήματά της, και πόσες φορές δεν εμακάρισε και δεν εμίσησε τον κακομοίρη τον άντρα της, τον πάντα σκυφτό, τον αποκαμωμένο από τη δουλειά, τον αποξηραμένο από τον αγώνα. Κι όσο εκείνος αδυνάτιζε, τόσο έβρεφε κι επάχαινε αυτή, όσο εκείνος στέγνωνε τόσο φρεσκάριζε ετούτη και ροδοδολούσε, σαν να έλυωνε εκείνος για να θρέψει και να ζωογονήσει τη γυναίκα του!..

Μα τώρα νάτος ξαπλωμένος καταγής, με σταυρωμένα τα χέρια, τα χέρια τα κουρασμένα και σκληρυμένα απ' τη δουλειά, τα όμοια με καθούρια, στολισμένος, κι ήσυχος, καλός πάντοτε και ταπεινός, τόσο καλός, που άκουσε, θαρρείς, τους κρυφούς πόθους και τις βαθειές σκέψεις του παπά, και φεύγει σιωπηλός και ταπεινός απ' αυτό τον κόσμο, αφήνοντας το κλαδευτήρι, τη φαλτσέτα, τη γυναίκα του, τον κόσμο τον δικό του το φτωχό, τον κόσμο του τον περιορισμένο, για να μην ενοχλεί πιά κανένα με την παρουσία του...

—Κουράγιο! Κουράγιο, κυρά Μαλαματή, λέει ο παπάς της χήρας. Δεν είσαι ούτε η πρώτη, ούτε η τελευταία, ούτε η δεύτερη!.. Κουράγιο κι όλοι εκεί θα πάμε!..

Ο παπάς άρχισε τις ευχές των νεκρών.

Μουρμούριζε, γουργούριζε, βλογούσε τον νεκρό, και κοίταζε τη χήρα. Εκείνη είχε σωριαστεί στο πάτωμα. Η θέα του παπά της είχε δώσει τώρα πιό βαθειά αίσθηση του θανάτου που την έπληξε κι η απελπισία της ανανεώθηκε, πλημμύρισε την ψυχή της και ξεχύθηκε σε θρήνους και σε δάκρυα.

Σύρθηκε κοντά στον άντρα της, καί, χαϊδεύοντας τ' αυλακωμένο από τις ρυτίδες πρόσωπό του, άρχισε να ρεκάζει, σαν να ζητούσε βοήθεια από κάποιον, σαν να επρόκειτο κάποιος να την ακούσει και να τρέξει να ξυπνήσει το νεκρό για παρηγοριά της.

—Αχ, αντρούλη μου, με ποιόν θα πάω τώρα στ' αμπέλι πιά;

—Εγώ και σύ... αλληλούια, έψελνε ο παπάς μη χορταίνοντας να βλέπει το ωραίο σώμα με τα τόσα θέλγητρα που σπαραζοταν και λυγιζόταν καταγής απ' τον πόνο.

—Αχ, αντρούλη μου, και με ποιόν θα πάω στη σταφίδα, η φτωχή;..

—Μ' εμένα, ευλογημένη μου... αλληλούια... αλληλούια...

—Αντρούλη μου, αμ' ποιός θα πληρώσει τώρα και το χρέος;

—Δεν ανακατεύουμαι... αλληλούια... αλληλούια!.. Κύριε ο Θεός ημών!.. μουρμούριζε ο παπάς αλλάζοντας... τροπάριο.

Η ΛΗΣΤΕΙΑ, ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΗ ΠΟΥΡΝΑΡΑ ΤΟ 1923

☞ Συνέχεια από την σελ. 5

απαγωγείς του προσπαθεί να μανιέψει τις προθέσεις τους. Τα μετρημένα λόγια του αγέλαστου αρχηγού τον λυτρώνουν από την εναγώνια προσμονή.

«Πουρνάρα, τα λύτρα τα πήραμε. Σου χαρίζω τη ζωή. Άϊντε τώρα στο καλό».

Ο Βασίλης δεν πιστεύει στα μάτια του. Οι απειλές, οι δοκιμασίες και οι κακουχίες τόσων ημερών του γκρέμισαν το ηθικό και του αποδυνάμωσαν τις ελπίδες. Συνέρχεται από το ζάφνιασμα της στιγμής. Τα λόγια του καπετάνιου είναι αληθινά. Ερευνά με αμφίβολες σκέψεις και αγωνία τον περίγυρο για να βεβαιωθεί ότι δεν ζει κάποιο όνειρο. Πείθεται και δειλά, δειλά σέρνει τα πόδια του για να ξεφύγει από τον τόπο του μαρτυρίου του.

Σε λίγο ξεμάκρυνε από το κρυσφήγετο της απομόνωσης και της απόγνωσης. Στ' αυτιά του αντηχούν οι απειλές της ληστοπαρέας.

«Πουρνάρα, από ποιό έλατο θέλεις να σε κρεμάσουμε; Ποιό μαχαίρι και ποιό παλληκάρι προτιμάς να σου πάρει τη ζωή; Αλλοίμονό σου αν δεν έρθουν τα λύτρα, χάθηκες».

Μια δοκιμασία σκληρή και μια αβεβαιότητα για την κάθε στιγμή που περνούσε. Οι απόκοσμοι βασιλείς των ορέων δεν έχουν Θεό, δεν έχουν πίστη. Η ανθρωπιά τους εγκατέλειψε. Αγρίμια σωστά που γρυλίζουν για να τρομάζουν τα θύματά τους.

Αφήνει τα δύσβατα μονοπάτια της Καταβόθρας και συναντά το δρόμο που οδηγεί στην Καστριώτισσα. Ρίχνει φοβισμένες ματιές δεξιά, αριστερά, πίσω, και συντομεύει το βήμα. Η αγωνία δεν τον εγκαταλείπει. Η επιθυμία να φιάσει στο σπιτικό του, το γρηγορότερο, δυναμώνει. Σε λίγο νυχτώνει. Με το σούρουπο θα βρεθεί στην Καστριώτισσα. Δεν έχει πολλές δυνάμεις για να συνεχίσει. Η πορεία μέσα στη νύχτα τον φοβίζει. Αποφασίζει να διανυκτερεύσει εδώ σε φιλική του οικογένεια. Έναν σταθμός για λίγη σιγουριά και ανακούφιση.

Η νύχτα είναι ατέλειωτη. Τα μάτια δεν κλείνουν. Λαγοκοιμάται, αφουγκράζεται, περιμένει το ελεύθερο γλυκοχάραμα, βλέπει εφιάλτες.

Με το ρόδισμα της αυγής σηκώνεται διαστικά. Αποχαιρετά τους καλούς φίλους. Προσπαθεί να διώξει τις κακές αναμνήσεις και πέρνει το δρόμο της επιστροφής για το σπιτικό του. Ώρες ολόκληρες οδοιπορεί χωρίς ανάσα. Μια περιπλάνηση ομηρική και με γρήγορο το βήμα παιδί το πόδι του στον αυλόγυρο του σπιτιού του.

Ιδρωμένος, κουρασμένος, με τα ίχνη της δοκιμασίας ζωγραφισμένα στο πρόσωπο ανεβαίνει δυό, δυό, τα ξύλινα σκαλιά για να βρεθεί στην αγκαλιά της φαμίλιας του. Με δάκρυα χαράς τον αγκαλιάζουν και τον φιλούν.

Σε λίγο τα δάκρυα της αγωνίας, της λύπης της χαράς θα σιεγνώσουν. Τα λύτρα, ο ιδρώτας μιας ολόκληρης ζωής. Χάθηκε μια ολόκληρη περιουσία αλλά η οικογένεια απέκτησε τον περήφανο αρχηγό της.

Ο Βασίλης, ένας λεβεντάνθρωπος δυό μέτρα μπόι. Ένας ανήσυχος και δημιουργικός Ρουμελιώτης. Ένας οικογενειάρχης με ζηλευτή φαμίλια. Γιγάντια ψυχή κι ονειροπόλος. Αγωνιστής με τους Ευζώνους στη Μικρά Ασία κι όπου αλλού τον πρόσταξε η Πατρίδα. Εργατικός και πρωτοπόρος, χαρίσματα που τον ανέβασαν ψηλά, και νωνικά και οικονομικά και προκάλεσαν το φθόνο.

Οι στίχοι του ποιητή βρίσκουν εδώ την προσωποποίηση:

.....

«Σαν το μανιέρι αλύγιστος και λυ-
(γερός σα βέργα
με το τραγούδι σου χαλούσες χώ-
(ρες.
Ξύπναγες βλέφαρα βαριά ραμένα
(από τον ύπνο.
Ελύγιζες το σίδηρο κι ένα τραγούδι
(σε λιγούσε».

ΤΕΛΟΣ

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ «ΠΙΛΟΤΟΣ» ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ

ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΑΣ ΓΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΟΙΝΟΧΩΡΙΟΥ

Ο Σύλλογός μας με ανησυχία, χρόνια τώρα, παρακολουθεί την κοινωνική και οικονομική υποβάθμιση των ορεινών Κοινοτήτων, που αντιμετωπίζουν τον κίνδυνο της καθολικής ερήμωσης. Ο προβληματισμός μας αυτός δεν παραμένει απλή διαμαρτυρία ή θρήνος για όσα χάθηκαν και απειλούνται, αλλά αναζητούμε ρεαλιστικές λύσεις και υποβάλλουμε προτάσεις. Μεταφέρουμε την πίστη μας, προς κάθε αρμόδιο, για τη δυνατή, επιθυμητή και εθνικά αναγκαία κοινωνικοοικονομική αναβάθμιση των ορεινών περιοχών, με την αξιοποίηση των εδαφικών τους πόρων. Προτείνουμε τον εθνικό προγραμματισμό για την ανάπτυξη των εδαφικών διαμερισμάτων, στα πλαίσια των δυνατοτήτων που παρέχουν.

Μέσα από τη φιλοσοφία μας αυτή πηγάζουν και οι, από 14.9.1987, γραπτές προτάσεις μας, προς το Υπουργείο Γεωργίας και τη Νομαρχία Φωκίδας, για την ανάπτυξη της ορεινής Κοινότητας Οινοχωρίου.

Δεν παραλείπουμε να σημειώσουμε το ενδιαφέρον που επέδειξε ο Νομάρχης κ. Λάμπρος Τσίκας, ο οποίος χωρίς καθυστέρηση κοινοποίησε τις προτάσεις μας, σε όλες τις αρμόδιες Νομαρχιακές υπηρεσίες, για τις δικές τους ενέργειες.

Για ευρύτερη ενημέρωση όλων των φορέων και των αρμοδίων παραγόντων, κρίνουμε σκόπιμη τη δημοσίευση των προτάσεων αυτών του Συλλόγου μας, που έχουν περιληπτικά ως εξής:

Στο Αναπτυξιακό Συνέδριο της ορεινής Παρνασσίδας (Μαυρολιθάρι 1987), από τους εισηγητές και τους συνέδρους ακούστηκαν τα μεγάλα κοινωνικοοικονομικά προβλήματα που απασχολούν την ορεινή Παρνασσίδα και προέρχονται από την έλλειψη αναπτυξιακής υποδομής, την εγκατάλειψη και την ερήμωση.

Η παρουσία εκπροσώπων της Κυβέρνησης και του πολιτικού κόσμου έδωσαν την ευκαιρία να γίνει μία εποικοδομητική συζήτηση και να ανταλλαγούν ιδέες και σκέψεις πάνω στην ανάγκη και τις δυνατότητες αναπτυξιακής αναβάθμισης της περιοχής.

Στο συνέδριο πήραν μέρος και εκπρόσωποι της κοινότητας Οινοχωρίου και του Συλλόγου μας, οι οποίοι με τη δική τους φωνή επισήμαναν, τί υπάρχει σήμερα, τί μπορεί και πρέπει να γίνει, για να μείνει κοινωνικοοικονομικά ζωντανός αυτός ο τόπος. Τα γενικά συμπεράσματα και οι προτάσεις γνωστοποιήθηκαν ήδη στις αρμόδιες υπηρεσίες.

Ο Σύλλογός μας, με προσπάθειες και έργα, εδώ και χρόνια, αγωνίζεται για την κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη της ορεινής Παρνασσίδας και ειδικότερα της ορεινής μας κοινότητας Οινοχωρίου.

Με βάση το πνεύμα και τις αποφάσεις του συνεδρίου έρχεται να κάνει τις ειδικότερες προτάσεις του για την ανάπτυξη της κοινότητας Οινοχωρίου.

Εάν οι προτάσεις μας υλοποιηθούν και επιτύχουν θα μπορέσουν ν' αποτελέσουν, ΣΧΕΔΙΟ ΠΙΛΟΤΟ, για την αναβάθμιση και άλλων ορεινών κοινοτήτων.

Οι προτάσεις μας, οι οποίες απετέλεσαν αντικείμενο συζήτησης απασχόλησης από τα όργανα του Συλλόγου μας, είναι οι εξής:

Α΄ ΑΣΦΑΛΤΟΣΤΡΩΣΗ ΕΠΑΡΧΙΑΚΗΣ ΟΔΟΥ ΚΑΣΤΕΛΛΙΩΝ — ΟΙΝΟΧΩΡΙΟΥ — ΣΚΛΗΘΡΟΥ — ΚΑΛΟΣΚΟΠΗΣ ΚΑΙ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑΚΗ ΣΥΝΔΕΣΗ

Η αποκατάσταση του οδικού δικτύου και η ασφαλτόστρωση της ανωτέρω οδού αποτελεί το πρώτο και αποφασιστικό βήμα για την εμπέδωση της αισιοδοξίας των υποψηφίων επενδυτών. Η ασφαλτόστρωση της οδού και η συγκοινωνιακή σύνδεση του χώρου με τα διοικητικά και εκπαιδευτικά κέντρα Γραβιάς — Άμφισσας και το Σιδηροδρομικό Σταθμό είναι έργο το οποίο μπορεί να ενταχθεί στο επενδυτικό πρόγραμμα του έτους 1988 και να υλοποιηθεί. Η οδός αυτή έχει σωστή διάνοιξη, σχεδόν στο σύνολο, και υποδομή που μπορεί με τη χαμηλότερη δαπάνη να τοποθετηθεί ο ασφαλτικός τάπητας. Η οδός Καστελλίων — Οινοχωρίου έχει μήκος 8 χλμ., της οδού Οινοχωρίου — Σκλήθρου 3 χλμ. και Οινοχωρίου — Καλοσκοπή 6 χλμ. Η κατασκευή μπορεί να γίνει σταδιακά με προτεραιότητα στον οδικό άξονα Καστελλίων — Οινοχωρίου μήκους 8 χλμ.

Β΄ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

Οι συζητούμενες, με ενδιαφερόμενους, παραγωγικές επενδύσεις είναι οι κατωτέρω:

❶ Δημιουργία μεγάλης διώσιμης συνεταιριστικής ή εταιρικής γεωργοκτηνοτροφικής μονάδας, από κατοίκους του Οινοχωρίου και των γειτονικών κοινοτήτων.

❸ Δημιουργία μεγάλης μονάδας ξυλοτεχνίας με τη χρησιμοποίηση τοπικής ξυλείας.

❷ Δημιουργία τουριστικού MOTEL σε συλλογική βάση.

Γ΄ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΟΜΑΔΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΔΑΣΕΡΓΑΤΩΝ ΓΙΑ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΚΑΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΔΑΣΩΝ ΚΑΙ ΒΟΣΚΟΤΟΠΩΝ

Η ομάδα δασεργατών πρέπει να αναγνωριστεί από το Υπουργείο Γεωργίας και τη Νομαρχία Φωκίδας και να εξασφαλιστεί η μόνιμη απασχόληση, σε ετήσια βάση. Οι δραστηριότητες θα πρέπει να καλύπτουν τα δημόσια και κοινοτικά δάση των κοινοτήτων Οινοχωρίου, Καλοσκοπής, Καστελλίων, Σκλήθρου. Τα μέλη της ομάδας θα πρέπει να προέρχονται από τις ίδιες κοινότητες και οι εργασίες της θα είναι:

❶ Δενδροφυτεύσεις ακάλυπτων δασικών εκτάσεων με παραγωγικά δάση.

❷ Εκκαθάριση γηρασμένων δενδροσυστάδων και ανανέωση με επιθυμητές δενδροσυστάδες.

❸ Ξύλευση προσφερομένων εκτάσεων για χρήσιμη οικεδομική ξυλεία και καυσόξυλα. Άμεση αναπλήρωση με δενδροφύτευση των αποκαλυπτόμενων εκτάσεων.

❹ Αναγέννηση υποβαθμισμένων δασολιβαδικών εκτάσεων. Αντικατάσταση ή συμπλήρωση της αυτεφυούς βλάστησης.

❺ Εκτέλεση έργων προστασίας του εδάφους από τη διάβρωση.

❻ Αναγεννητική ανάπλαση των εκτάσεων που καταστρέφονται ή υποβαθμίζονται από τις εξορύξεις του δωξίτη, στην ευρύτερη περιοχή μας.

❼ Κατασκευή και συντήρηση δασικών, αγροτικών και κτηνοτροφικών οδών και υποδομής.

❽ Κατασκευή ζωών δασοπροστασίας από πυρκαγιές.

❾ Φύλαξη και προστασία του δάσους από λαθρεύλοτομίες και πυρκαγιές.

Δ΄ ΘΕΣΜΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

Ενοποίηση δασοκτόπων και ορίων των κοινοτήτων Οινοχωρίου, Καλοσκοπής, Καστελλίων, Σκλήθρου, για τη δυνατότητα ενοποιημένων γεωργοκτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων σε επίπεδο διακοινοτικό.

Με τις ανωτέρω προτάσεις ελπίζουμε ότι εγγίζουμε τη λύση του αδιεξόδου, που υπάρχει, στη σημερινή κοινωνικοοικομική κατάσταση, στις εγκαταλειπόμενες ορεινές περιοχές και υλοποιούμενες αυτές, με επιτυχία, θα μπορέσουν ν' αποτελέσουν ένα πρότυπο ανάπτυξης των πολλών ορεινών περιοχών της χώρας.

Η ένταξη της ασφαλτόστρωσης της οδού Καστελλίων — Οινοχωρίου — Σκλήθρου, μήκους 11 χλμ., στο επενδυτικό πρόγραμμα του έτους 1988, της Νομαρχίας Φωκίδας, πρέπει ν' αποτελέσει την αρχή και το απαραίτητο υπόβαθρο για την προώθηση και των άλλων επενδυτικών δραστηριοτήτων.

Ευελπιστούμε ότι οι προτάσεις μας θα υιοθετηθούν και θα ενισχυθούν από τους αρμόδιους φορείς, μέσα στα πλαίσια της Κυβερνητικής πολιτικής για την αναβάθμιση των ορεινών προβληματικών περιοχών. Ο Σύλλογός μας είναι πρόθυμος να προσφέρει κάθε υπηρεσία που είναι μέσα στις δυνατότητές του.

ΤΟ ΟΙΝΟΧΩΡΙ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΟΙΝΟΧΩΡΙΤΩΝ ΠΑΡΝΑΣΣΙΔΑΣ

*

'Ιδιοκτήτης – 'Εκδότης

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΟΙΝΟΧΩΡΙΤΩΝ ΠΑΡΝΑΣΣΙΔΑΣ

Σταδίου 51 – τηλ. 3214871
105 59 ΑΘΗΝΑ

*

Διευθυντής Συντάξεως
ΚΩΣΤΑΣ ΡΟΥΛΙΑΣ
Μενάνδρου 75 – Αθήνα

*

Τυπογραφείο:
Μ. Κ. ΧΟΥΛΙΑΡΑ
Αγησιλάου 18–20, Αθήνα
Τηλ. 5236835

ΕΡΩΤΑΜΕ ΤΟΝ κ. ΝΟΜΑΡΧΗ

Η τραυματισμένη και κατεστραμένη παραγωγική περιοχή της Κοινότητας Οινοχωρίου, από την εξόρυξη των Βωξιτών, δεν εδικαιούτο επενδυτικό μερίδιο από το ειδικό πρόγραμμα 5 δισ. της Φωκίδας;

Η ερώτηση - διαμαρτυρία γίνεται επειδή, η Κοινότητα Οινοχωρίου είναι μια απ' αυτές που, εδώ και χρόνια, δέχεται απανωτές καταστροφές σε παραγωγικές εκτάσεις και στο φυσικό της περιβάλλον, από τις εξορύξεις του Βωξίτη. Οι επιπτώσεις στην οικονομία της είναι τρομακτικές: Καταστροφή των πλουτοπαραγωγικών πηγών χωρίς καμιά πρόβλεψη επενδύσεων για την αναπλήρωση των ευκαιριών απασχόλησης, του χαμένου εισοδήματος των κατοίκων και των Κοινοτικών εσόδων και συγκεκριμένα σημειώνουμε ενδεικτικά:

- *Οι βοσκότοποι που φιλοξενούσαν χιλιάδες γιδοπρόβατα και ποιμενικές αγελάδες έγιναν δρόμοι, ανασκάφτηκαν και ισοπεδώθηκαν και μεταβλήθηκαν σε χώρους υποδοχής εκατομμυρίων τόνων μπάζων από τις εκσκαφές,*
- *Η γεωργική γη εξαγοράστηκε αναγκαστικά από τη μεταλλευτική Εταιρεία, έναντι πινακίου φακής και καταστράφηκε από τις εξορύξεις.*
- *Δάση αιωνόβια καταστράφηκαν ή σκεπάστηκαν με μπάζα.*
- *Το πανέμορφο φυσικό τοπίο, με τις κατάφυτες ομορφοπλαγιές και ρεματιές μετατράπηκε σε σεληνιακό.*

Για όλες αυτές τις καταστροφές, που γίνονται στο όνομα της Εθνικής οικονομικής ανάπτυξης, οι κάτοικοι και η Κοινότητα δεν έτυχαν καμιάς αντιπαροχής. Εκτός από τις μικρές αποζημιώσεις, για τα καλλιεργήσιμα χωράφια, όλες οι άλλες άμεσες και έμμεσες ωφέλειες των κατοίκων και της Κοινότητας χάθηκαν για πάντα.

Η Κοινότητα και οι κάτοικοι, χρόνια τώρα, περιμένουν τη δικαίωση. Η δικαίωση όμως δεν ήρθε μέχρι σήμερα. Το Ειδικό Πρόγραμμα των 5 δισ. για τη Φωκίδα, που στοχεύει στην ανακούφιση από την απομάκρυνση του εργοστασίου Αλουμίνας ήταν μια τελευταία ελπίδα. Πιστεύαμε ότι η, πολλαπλά ζημιωμένη, Κοινότητά μας από τους βωξίτες, θα έπαιρνε τη θέση που εδικαιούτο στο Ειδικό Αναπτυξιακό Πρόγραμμα. Ελπίζαμε ότι η Νομαρχία θα υλοποιούσε τουλάχιστον τις προτάσεις του Συλλόγου μας, που έγιναν γραπτά και έγκαιρα, για την ανάπτυξη της Κοινότητάς μας. Περιμέναμε αλλά μείναμε ξεχασμένοι στο περιθώριο. Οι ορεινές Κοινότητες και η οικονομία τους φαίνεται ότι θα περιμένουν, για πολύ ακόμα, την εκδήλωση του αναπτυξιακού ενδιαφέροντος της Πολιτείας.

Εμείς θα υπομνήσουμε τις προτάσεις μας, θα τονίσουμε την πικρία για την εξαίρεση της Κοινότητάς μας, από το ειδικό αναπτυξιακό πρόγραμμα της Φωκίδας και θα ευχηθούμε οι υπηρεσίες της Νομαρχίας να εκδηλώσουν το οφειλόμενο ενδιαφέρον, για την ορεινή μας Κοινότητα. Έτσι μόνο θα μπορούμε να μιλάμε για περιφερειακή σύμμετρη ανάπτυξη.

Η απάντηση που περιμένουμε είναι η ένταξη της Κοινότητάς μας στο Αναπτυξιακό Πρόγραμμα της Φωκίδας.

ΘΑ ΥΠΑΡΞΕΙ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ «ΛΕΥΚΑΔΑΣ» ΑΝ ΔΕΝ ΕΠΙΣΚΕΥΑΣΘΕΙ ΤΟ ΔΙΚΤΥΟ ΥΔΡΕΥΣΗΣ

ΤΟ ΟΞΥΤΕΡΟ πρόβλημα, που αντιμετωπίζει αυτή τη στιγμή το χωριό μας, είναι η επικινδυνότητα του νεροῦ της πηγῆς «Κεφαλόβρυσου» που χρησιμοποιοῦν οι κάτοικοι για ύδρευση και άρδευση, το οποίο κρίθηκε «ακατάλληλο» για χρήση από την Υγειονομική Υπηρεσία Φωκίδας. Η ΤΥΔΚ, που με εντολή του Νομάρχη, ασχολήθηκε με το πρόβλημα αυτό, διαπίστωσε και εισηγήθηκε ότι απαιτούνται: η καλλιέργεια της πηγής, η επισκευή του υδραγωγείου και η αντικατάσταση του υπολοίπου παλαιοῦ μικροῦ τμήματος του δικτύου υδρεύσεως και ότι για το σκοπό αυτό θα χρειασθεῖ πίστωση 1.700.000 δρχ. Το Κοινοτικό Συμβούλιο, συνεχώς, με έγγραφα, αποφάσεις και παραστάσεις του στις αρμόδιες Υπηρεσίες της Νομαρχίας ζητεῖ να χαρακτηριστεῖ το έργο αυτό ως «κατεπείγον» και ως πολὺ σοβαρὸ για την προστασία της υγείας των κατοίκων. Ελπίζουμε ότι, ο Νομάρχης κ. Λάμπρος Τσίκας, που ομολογουμένως δείχνει μεγάλη ευαισθησία στα προβλήματα των ορεινῶν Κοινοτήτων, θα δώσει τη λύση που πρέπει για να αποφευχθεῖ έγκαιρα μια νέα περίπτωση «Λευκάδας» στο χωριό μας...

Συντομες ειδησεις

ΕΥΡΥΤΑΤΗ ΣΥΣΚΕΨΗ

ΣΤΟ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ Κέντρο της Κοινότητας πραγματοποιήθηκε, την 11.4.88, ευρεία σύσκεψη των παραγόντων του Συλλόγου, της Κοινότητας και των άλλων συλλογικῶν οργάνων του χωριοῦ μας. Με τεκμηριωμένες εισηγήσεις αναπτύχθηκαν τα τρέχοντα προβλήματα της Κοινότητας και εξετάστηκαν οι δυνατότητες για την υλοποίησή τους. Γενικὴ διαπίστωση απετέλεσε η εξαίρεση της Κοινότητας από το ειδικὸ πρόγραμμα 5 δισεκ. για τη Φωκίδα αλλὰ και από τα ειδικὰ επενδυτικὰ κονδύλια της Νομαρχίας, για το έτος 1988. Η εξαίρεση αυτὴ στερεῖ τη δυνατότητα υλοποίησης των υπὸ εκτέλεση επειγόντων κοινοτικῶν έργων, που αποβλέπουν στην κοινωνικοοικονομικὴ ανάπτυξη της Κοινότητας. Αποφασίστηκε ομόφωνα η συντονισμένη και παράλληλη δραστηριοποίηση όλων των παραγόντων της Κοινότητας, για την ενημέρωση των αρμοδίων υπηρεσιῶν του Νομοῦ μας, πάνω στα προβλήματα της Κοινότητας και την προσφορὰ μέσων και υπηρεσιῶν για την προώθηση των κοινωφελῶν και αναπτυξιακῶν έργων της Κοινότητας.

ΝΑ ΔΟΘΟΥΝ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ

ΟΙ ΑΠΡΟΣΔΟΚΗΤΕΣ χιονοπτώσεις του Απριλίου κατέστρεψαν τις ολάνθιστες δενδροκαλλιέργειες του χωριού μας. Μια καταστροφὴ ολοκληρωτική, που στερεῖ τους αγρότες από το βασικὸ αγροτικό τους εισόδημα, που προέρχεται από την δενδροκαλλιέργεια. Οι υπηρεσίες της Νομαρχίας και του ΟΓΑ θα πρέπει να εκτιμήσουν τις ζημιὲς και να μεριμνήσουν για την αποζημίωση των πληγέντων από την ανοιξιάτικη χιονόπτωση.

ΠΑΣΧΑ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ ΜΑΣ

ΜΕ ΙΔΙΑΙΤΕΡΗ λαμπρότητα γιορτάστηκε το φετινὸ Πάσχα, στο χωριό μας. Μεγάλη η κοσμοσυρροή. Πολλοὶ οι Οινοχωρίτες, και περισσότεροι οι φίλοι του χωριού μας. Ένας χαρούμενος κόσμος απέδειξε τη μεγάλη επιθυμία των αστῶν να απολαύσουν τις ομορφιὲς της Ρούμελης. Η καλοκαιρία, που επικράτησε όλες τις πασχαλιάτικες μέρες, έδωσε τη δυνατότητα να γεμίσουν οι πλατείες και οι αυλὲς με γιορταστικὲς εκδηλώσεις, γλεντιοῦ και χαρᾶς. Ανήμερα του Πάσχα οι ομαδικὲς ψησταριές, σ' όλες τις γειτονιές, τα δημοτικὰ τραγούδια και οι χοροὶ και οι απαραίτητες παραδοσιακές... μπατσριές, που συνόδευαν το γλεντοκόπι, χάρισαν μια πασχαλιάτικη πανδαισία. Αλλὰ και τις προηγούμενες μέρες, οι θρησκευτικὲς τελετές, την Εβδομάδα των Παθῶν και της Ανάστασης, συγκέντρωσαν πλήθος κόσμου που τις παρακολούθησαν με θρησκευτικὴ κατάνυξη.

Τι πρεπει να ξερετε

ΤΟ ΧΩΡΙΟ ΜΑΣ έχει πληγεῖ από τις εξορύξεις των βωξιτῶν, που γίνονται στην περιφέρειά του, περισσότερο από κάθε άλλο. Ειδικότερα η περιοχὴ «Αγίου Βασιλείου» έχει μεταβληθεῖ σε «σεληνιακὸ τοπίο» και οι βοσκότοποί της δεν εκμισθώνονται πλέον, με αποτέλεσμα τα έσοδα της Κοινότητας να έχουν μειωθεῖ σημαντικὰ για το λόγο αυτό. Η Κοινότητά μας, με έγγραφό της, γνωστοποίησε το γεγονὸς αυτὸ στην Εταιρεία Βωξιτῶν «Παρνασσοὺ» και ζήτησε, «μέσα στα πλαίσια του δυνατοὺ» να την ενισχύσει οικονομικά, προκειμένου να εκτελεσθοὺν ορισμένα αναγκαία έργα στο χωριό μας. Δυστυχὼς όμως η Εταιρεία ούτε καν απάντησε στην έκκληση αυτὴ της Κοινότητας. ΓΙΑΤΙ; Ο ρόλος της στην περιοχὴ είναι μόνο κερδοσκοπικός;

*

ΠΙΣΤΩΣΗ 300.000 δρχ. χορήγησε η Νομαρχία Φωκίδας, στην Κοινότητά μας, από το πρόγραμμα αντιμετώπισης της ανεργίας, για να εκτελεσθοὺν έργα κοινοτικὴς οδοποιΐας. Το Κοινοτικὸ Συμβούλιο με απόφασή του διέθεσε την πίστωση αυτὴ για την αποπεράτωση του κεντρικοὺ κοινοτικοὺ δρόμου, που είναι είσοδος - έξοδος του χωριοὺ προς Λαμία.

*

ΤΟ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ με αποφάσεις του ψήφισε τις αναγκαίες πιστώσεις, που περιλαμβάνονται στον φετινὸ προϋπολογισμὸ για να εκτελεσθοὺν τα εξὴς έργα: α) Ανακαίνιση του Οστεοφυλακίου του Νεκροταφείου, β) Διαρρύθμιση και επισκευὴ των δεξαμενῶν αρδεύσεως και γ) Κατασκευὴ τσιμενταυλάκων για την προστασία των κοινοτικῶν δρόμων από τα νερά.